

Pregled in možnost spremljanja poslovanja družb je ključnega pomena tako za lastnike podjetij kot tudi druge deležnike, ki so kakorkoli povezani s poslovanjem družb. Poslovodstva družb in njihovi lastniki potrebujejo ažurne podatke za odločanje o novih priložnostih oziroma razvojnih strategijah, zato je ključen dostop do informacij. Na portalu AJPES je z vidika finančnih podatkov in poslovanja poslovnih subjektov omogočen brezplačen dostop do letnih poročil za zadnjih pet let.

Letna poročila

Poslovanje gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v Sloveniji v letu 2020

mag. Martina Resnik*

Na osnovi podatkov iz predloženih letnih poročil za leto 2020 je moč razbrati poslovanje družb v letu 2020 in izvesti primerjavo poslovanja glede na preteklo leto. Skupna ugotovitev je, da je neto čisti dobiček družb upadel za 38 % glede na preteklo leto, medtem ko so se prihodki znižali za 6 %.

Letna poročila v številkah

AJPES je z zakonom pooblaščen za zbiranje, obdelovanje, objavlanje in posredovanje podatkov iz letnih poročil. Letna poročila za statistični namen in za namen javne objave morajo AJPES predložiti vse pravne osebe (družbe, zadrage, pravne osebe javnega prava, nepridobitne organizacije – pravne osebe zasebnega prava, društva) in samostojni podjetniki posamezniki, medtem ko morajo banke in zavarovalnice predložiti zgolj letna poročila za javno objavo. Rok za predložitev letnih poročil je bil z zakonom (ZIPRRS2122) podaljšan do 30.4.2021.

V nadaljevanju so prikazani ključni finančni podatki poslovanja gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov iz predloženih letnih poročil za leto 2020.

---

mag. Martina Resnik, AJPES, Sektor za statistiko in informiranje

PRINNAS

PRI NAS

Letna poročila za leto 2020 je AJPES predložilo 152.164 poslovnih subjektov od skupno 157.548 zvezanih, kar predstavlja 96,6 % delež. Od tega je bilo v največjem deležu predloženih letnih poročil gospodarskih družb, 68.125, in letnih poročil samostojnih podjetnikov, 50.834.

Poslovanje v letu 2020 v številkah

Primerjava poslovanja s preteklim letom prikazuje, da so gospodarske družbe in samostojni podjetniki zmanjšali prihodke,

število zaposlenih in neto čisti dobiček oziroma neto podjetnikov dohodek. Neto dodano vrednost so ohranili v enakem obsegu kot leto prej. Povprečna mesečna plača na zaposlenega v družbah je znašala 1.774 EUR, kar je realno višje za 3,3 % v primerjavi z letom 2019.

Leto 2020 je bilo zaznamovano z epidemijo Covid in posledice le-te so občutila skoraj vsa področja dejavnosti z izjemo štirih; od teh so se glede na leto poprej prihodki najbolj povečali na področjih

Prihodki skupaj in neto čisti poslovni izid gospodarskih družb po področjih dejavnosti v letu 2020

PODROČJA DEJAVNOSTI (zneski v tisoč EUR)	PRIHODKI SKUPAJ			NETO ČISTI DOBIČEK/IZGUBA		
	leto 2020 znesek	leto 2019 znesek	stopnja 2020/2019 v %	leto 2020 znesek	leto 2019 znesek	stopnja 2020/2019 v %
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	418.862	431.000	-3	13.280	22.482	-41
B Rudarstvo	296.217	317.885	-7	-980	12.266	-108
C Predelovalne dejavnosti	30.127.008	31.622.115	-5	1.356.577	1.525.335	-11
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	6.925.722	7.155.691	-3	-384.932	165.760	-332
E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja	1.342.523	1.327.081	1	37.337	30.764	21
F Gradbeništvo	5.246.408	5.068.321	4	144.824	170.246	-15
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	31.883.843	34.425.131	-7	641.929	800.390	-20
H Promet in skladiščenje	5.763.073	6.047.827	-5	197.047	381.472	-48
I Gostinstvo	1.158.200	1.643.171	-30	-77.381	64.708	-220
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3.735.185	3.699.452	1	196.504	155.870	26
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	1.932.598	2.225.356	-13	278.272	412.443	-33
L Poslovanje z nepremičninami	1.023.938	1.030.910	-1	82.070	131.926	-38
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	5.015.753	5.135.319	-2	276.997	521.002	-47
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	1.423.741	1.893.355	-25	9.498	65.291	-85
O Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	13.796	15.428	-11	638	964	-34
P Izobraževanje	101.986	112.296	-9	3.359	4.867	-31
Q Zdravstvo in socialno varstvo	508.189	476.754	7	42.822	40.503	6
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	422.516	587.209	-28	-14.670	16.103	-191
S Druge dejavnosti	182.601	202.802	-10	2.726	8.258	-67
T Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo	4	16	-72	0	-8	-104
SKUPAJ	97.522.163	103.417.118	-6	2.805.916	4.530.641	-38

gradbeništva (za 4 %) in informacijske in komunikacijske dejavnosti (za 1 %).

Padec prihodkov je zaslediti v skoraj vseh dejavnostih. Na področju gostinstva je bil dosežen največji upad prihodkov, in sicer v višini 30 %, sledi upad pri kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih v višini 28 % in še 25 % padec pri drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih. Vsem tem dejavnostim je skupno nedelovanje v pretežnem delu leta 2020 zaradi Covid ukrepov, ki so bili sprejeti v času epidemije.

Padec prihodkov je zabeležen tudi v vseh statističnih regijah, medtem ko so največje padce neto čistega dobička zabeležili v Savinski regiji (100 %), Koroški regiji (62 %), Goriški regiji (41 %) ter Osrednjeslovenski in Obalno kraški regiji (40 %).

Gospodarske družbe so v letu 2020 ustvarile 97.522.163 tisoč evrov prihodkov, 6 % manj kot v letu 2019.

Na zmanjšanje prihodkov je vplivala manjša aktivnost gospodarstva, predvsem družb s področja trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil in s področja predelovalnih dejavnosti.

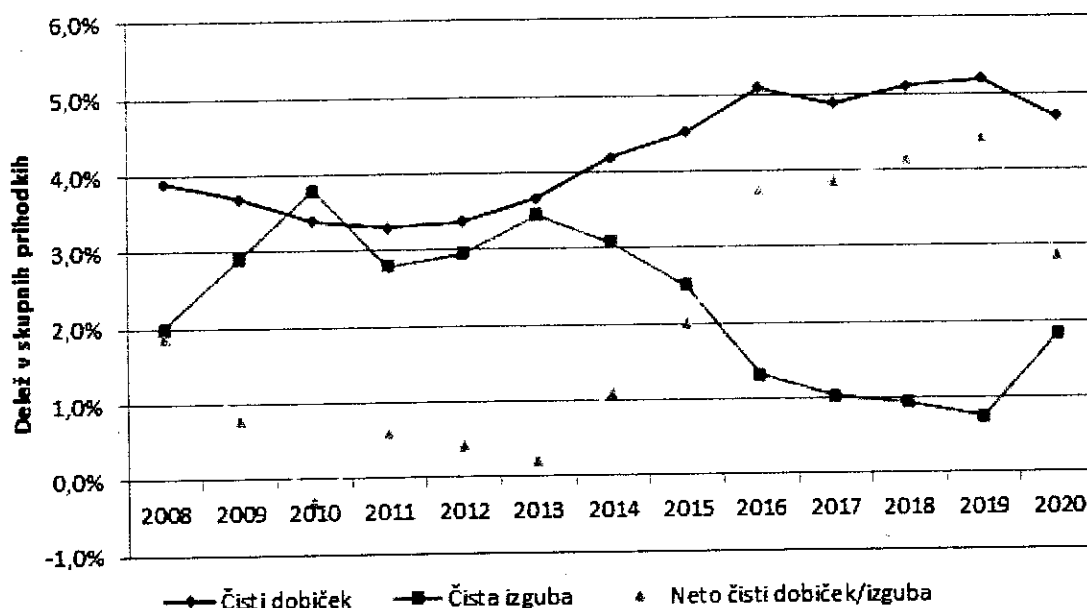
Večino celotnih prihodkov, 98,6 %, so pomenili poslovni prihodki, 1,1 % finančni prihodki in 0,2 % drugi prihodki. V strukturi celotnih prihodkov se je v primerjavi z letom 2019 povečal delež poslovnih prihodkov (za 0,2 odstotni točki), zmanjšal pa delež prihodkov iz financiranja (za 0,3 odstotne točke). Hkrati pa so družbe v letu 2020 izkazale 93.927.948 tisoč evrov odhodkov, 4 % manj kot v letu 2019. Večino celotnih odhodkov, 98,3 %, so pomenili poslovni odhodki, 1,6 % finančni odhodki in 0,1 % drugi odhodki. V primerjavi z letom 2020 se je zmanjšal delež poslovnih odhodkov (za 0,5 odstotne točke), povečal pa delež finančnih odhodkov (za 0,5 odstotne točke).

Prihodki skupaj in neto čisti poslovni izid gospodarskih družb po statističnih regijah v letu 2020

REGIJE (zneski v tisoč EUR)	PRIHODKI SKUPAJ			NETO ČISTI DOBIČEK/IZGUBA		
	leto 2020 znesek	leto 2019 znesek	stopnja 2020/2019 v %	leto 2020 znesek	leto 2019 znesek	stopnja 2020/2019 v %
01 Pomurska	2.671.146	2.782.456	-4	81.611	91.000	-10
02 Podravska	9.231.360	9.707.447	-5	266.632	302.661	-12
03 Koroška	1.926.551	2.117.121	-9	28.383	73.854	-62
04 Savinjska	10.076.821	10.199.046	-1	272	398.027	-100
05 Zasavska	960.606	986.233	-3	39.245	52.478	-25
06 Posavska	4.071.513	4.134.362	-2	106.198	108.243	-2
07 Jugovzhodna Slovenija	6.722.499	7.217.923	-7	454.721	482.897	-6
08 Osrednjeslovenska	45.474.888	48.563.666	-6	1.340.265	2.250.898	-40
09 Gorenjska	6.831.488	7.240.030	-6	213.513	339.468	-37
10 Primorsko-notranjska	1.321.449	1.365.635	-3	54.676	60.818	-10
11 Goriška	4.026.256	4.224.628	-5	106.953	180.254	-41
12 Obalno-kraška	4.207.586	4.878.570	-14	113.447	190.042	-40
SKUPAJ	97.522.163	103.417.118	-6	2.805.916	4.530.641	-38

PRI NAS

Čisti dobiček, čista izguba in neto čisti dobiček/izguba po letih od 2008 do 2020

V letu 2020 je bil delež neto čistega dobička v skupnih prihodkih družb najnižji v zadnjih petih letih, pa vendarle višji, kot v letih od 2008 do 2015. Neto čisti dobiček družb je znašal 2.805.916 tisoč evrov ali 38 % manj kot v letu 2019.

Delež čistega dobička, čiste izgube in neto čistega dobička ali neto čiste izgube v skupnih prihodkih od leta 2008 do leta 2020 prikazuje zgornji grafični prikaz.

Dodana vrednost je novo ustvarjena vrednost in izraža predvsem gospodarsko aktivnost družb. Dodana vrednost v znesku 24.256.723 tisoč evrov, za 0,2 % manj kot v letu 2019, je ugotovilo 54.460 družb ali 79,9 % vseh. Družbe so v letu 2020 ustvarile 24.038.122 tisoč evrov neto dodane vrednosti, 0,3 % manj kot v letu 2019. Njen delež v prihodkih vseh družb se je povečal, od 23,3 % v letu 2019 na 24,6 % v letu 2020. Neto dodana vrednost na zaposlenega je znašala 47.161 evrov, 0,4 % (203 evre) več kot v letu 2019.

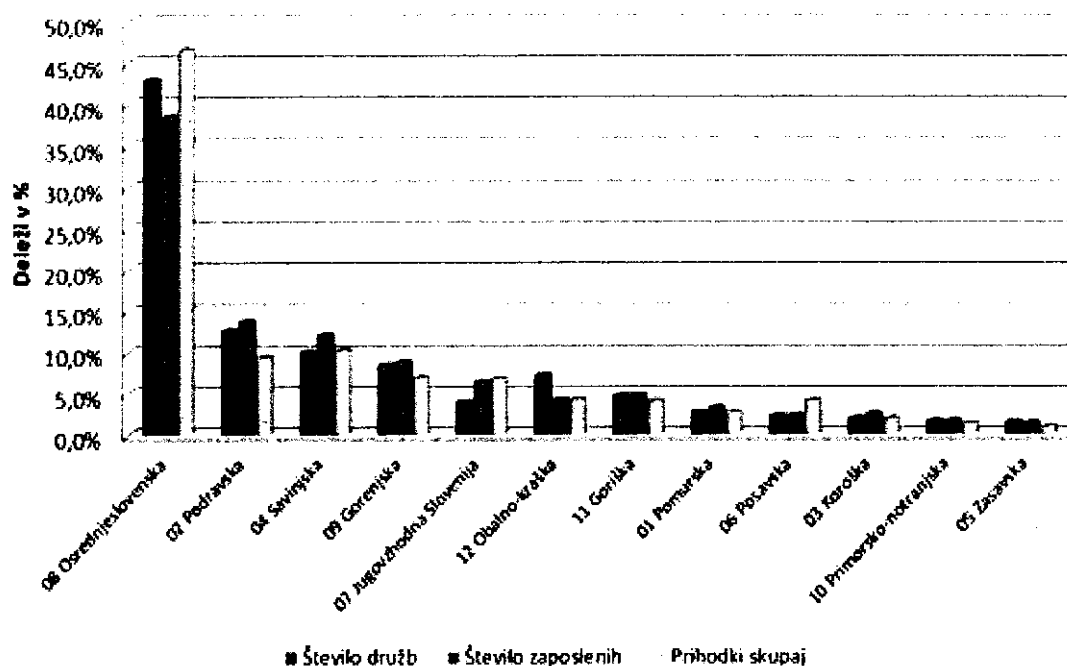
Čisti dobiček v znesku 4.585.815 tisoč evrov je v letu 2020 izkazalo 41.666 družb, to je 61,2 % vseh. Čisti dobiček se je v primerjavi z letom 2019 zmanjšal za 13 %. Čisto izgubo v znesku 1.779.899 tisoč evrov je v letu 2020 izkazalo 24.469 družb, to je 35,9 % vseh družb. V primerjavi z letom 2019 je bila čista izguba večja za 140 %. Največji delež čiste izgube so izkazale družbe s področja oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 28,7 %, s področja predelovalnih dejavnosti, 16,3 %, in s področja trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil, 16,1 %.

Družbe se razvrščajo v 12 statističnih regij v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji teritorialnih enot.

Struktura pomembnejših podatkov o poslovanju družb v letu 2020 po regijah je razvidna iz grafičnega prikaza na naslednji strani.

Najbolj razvita med regijami je Osrednjeslovenska regija. V tej regiji je bilo 43,0 %

Število družb, število zaposlenih in prihodki skupaj po posamezni statistični regiji

vseh družb, ki so imele 38,5 % vseh zaposlenih ter ustvarile 46,6 % vseh prihodkov in 37,9 % čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu. Pomembni regiji sta bili še Podravska in Savinjska regija. V Podravske regiji je 12,6 % vseh družb s 13,8 % vseh zaposlenih ustvarilo 9,5 % vseh prihodkov in 9,6 % vseh čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu. V Savinjski regiji je bilo 10,0 % vseh družb, ki so imele 12,1 % vseh zaposlenih, dosegle 10,3 % vseh prihodkov in 10,5 % vseh čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu.

Družbe, ki so predložile podatke iz letnih poročil za leto 2020, so zmanjšale število zaposlenih, skupne prihodke, tudi prihodke na tujem trgu in neto čisti dobiček, neto dodano vrednost pa so ohranile skoraj v enakem obsegu kot leto prej. Koronsko leto 2020 pa ni bilo enako neprijazno do vseh družb, saj so nekatere dejavnosti poslovale bolje kot prej, najbolj so se glede

na rast prihodkov izkazale družbe v dejavnosti gradbeništva.

Slovensko gospodarstvo je torej v leto 2020 vstopilo dobro pripravljeno, z nizko stopnjo zadolženosti, dobro dobičkonosnostjo in večjimi likvidnostnimi rezervami. V mesecu marcu, ob prvem valu pandemije, ko je bila negotovost glede prihodnjega razvoja dogodkov precej visoka, je ustrezen odziv države pripomogel k ohranitvi likvidnosti gospodarstva. Hkrati pa je bila zaradi kriznih razmer večina podjetij primorana pristopiti k prepotrebni prestrukturiranju poslovanja, digitalizaciji in preveritvi obstoječih poslovnih modelov. Tako so v drugi val pandemije slovenska podjetja vstopila že relativno dobro pripravljena, kar se je konec leta odrazilo tudi v pozitivnem rezultatu poslovanja slovenskega gospodarstva za leto 2020. ■